

It's time to ask ourselves: if it is now possible to live a life that involves delicious food and drink, delivers better health, leaves a smaller carbon footprint and avoids killing other creatures - then why don't we?

Карпенко Вадим Славійович
Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Варинаєв О.М.
Державний біотехнологічний університет

ФІЛОСОФІЯ СОЦІАЛЬНОГО СПРИЙНЯТТЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Штучний інтелект є однією із найсучасніших галузей науки та технологій, що стрімко розвивається. Поняття описує здатність електронних систем виконувати завдання, які раніше були властиві виключно людині. Технології штучного інтелекту починають широко використовуватися в транспорті, безпеці, військовій справі, медицині, науці, виробництві та бізнесі.

Питання свідомості та самосвідомості Штучного інтелекту залишається відкритим, і вирішення етичних аспектів використання цих технологій є надзвичайно важливим.

Серед передумов виникнення штучного інтелекту можна виділити:

- надвисоку потребу, що постійно зростає, у швидкому пошуку інформації, її первинній обробці та прийнятті рішень;
- необхідність швидкого чи фонового виконання формальних завдань;
- потенційна можливість, створила необхідність, користування результатами знань суміжних галузей для користувачів, які не мають таких знань;

Виникненню штучного інтелекту та виокремленню його в окрему галузь науки і технологій сприяли:

- Науково-технічний прогрес, розвиток обчислювальних систем, збільшення швидкості обчислень та пошуку у системах зберігання великих масивів даних. Розвиток над швидких комунікаційних каналів;
- Достатня кількість накопичених систематизованих, проіндексованих та оцифрованих знань, а також їх автоматизоване поєднання, з можливістю використанні різних мов, форматів даних та апаратних платформ;
- Розвиток точних глобальних систем позиціонування у просторі;
- Змагання за першість транснаціональних компаній та держав;
- Доступність і високий рівень охоплення потенційних користувачів персональними засобами обчислювальної техніки;
- Висока популярність ІТ-галузі серед освіченої молоді. Спрощення та уніфікація засобів розробки програм та застосунків;
- Можливість комерціалізації продуктів штучного інтелекту.

Системи штучного інтелекту, що постійно вдосконалюються, створюють зростаючі можливості у їх застосуванні:

- Швидка фільтрація кількості можливих альтернатив рішень для спрощення вибору найбільш корисного;
- Можливість пушуку, генерація текстів чи зображень, креативні функції, написання програмного коду;
- Прокладання маршрутів руху з можливістю комбінації різних видів транспорту та способів переміщення та їх оптимізація, відповідно заданим критеріям чи обмеженням;
- Відповідь на наступний запит генерується з урахуванням попереднього досвіду чи діалогу з можливістю уточнення чи способу систематизації вже наданої інформації у зміненому форматі. Є можливість отримати спрощені чи розширені роз'яснення на складні питання та відповіді;
- Можливість інтеграції в різні програмні продукти, персональні електронні пристрої, мобільні електронні системи.

При використанні штучного інтелекту слід пам'ятати про невизначеність етичних аспектів електронних систем, враховувати відсутність повного розуміння логіки роботи алгоритмів систем, їх об'єктивності та універсальності. Також, слід розуміти, що рішення, які пропонує штучний інтелект, певною мірою відображають особисті погляди та принципи розробників, що його створили, ступінь їх громадської відповідальності та компетентності. Бо завжди, при виборі, існують певні суперечності, наприклад:

- Комерціалізація. Як і будь-який ринковий продукт, налаштування системи штучного інтелекту буде спрямовано на отримання максимальної, прямої чи опосередкованої, комерційної вигоди його власникам, тобто однозначно рішення буде відопідати інтересам власників.
- Етичні конфлікти у прийнятті рішень. Необхідність прийняття рішення системою штучного інтелекту автомобіля, чиє життя важливіше: водія (господаря), що знаходиться всередині автомобіля, чи пішохода (випадкового), що може стати жертвою ДТП. Чи можливо пріоритетом виявиться збереження обладнання, в якому функціонує штучний інтелект? Або прийняття рішення системою штучного інтелекту будь якої зброї, взагалі буде суперечливим і буде «свідомо» враховувати обмежену кількість технічних, географічних та статистичних знань.

Тобто, суттєвими ризикам використання штучного інтелекту, можна вважати загальний контроль, порушення приватності та використання автоматизованої зброї. Поряд з цим, Штучний інтелект може звільнити людину від рутини та сприяти творчості.

Є позитивні та негативні аспекти що формують сприйняття суспільством штучного інтелекту, та відношення до нього, як до опонента чи помічника. До позитивних можна віднести

- Підвищення продуктивності у певних галузях та вивільнення часу;
- Спрощення способу керування для операторів автоматизованих систем;

Негативними можна вважати:

- Маніпулювання інформацією та результатами її обробки, вплив на користувачів через результати обробки їх запитів;
- Системні помилки через, можливо, невірно вибрані масиви даних, що використані для «навчання» штучного інтелекту;
- Загроза приватності;
- Переоцінка можливостей штучного інтелекту та спад у появі нових знань;

Майбутнє залежить від відповідального використання штучного інтелекту. Забезпечення етичного розвитку штучного інтелекту та залучення різних сторін до вирішення цих питань є ключовим для майбутньої цивілізації.

Лозенко Вікторія Віталіївна
Науковий керівник – канд. істор. наук, проф. Міносян А.С.
Державний біотехнологічний університет

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛЮДСТВА

Глобальна проблема № 1. Збереження миру. Війна – це дії, спрямовані на захоплення чужих природних та людських ресурсів; розв’язанням суперечностей між державами, народами, національними і соціальними групами. Повномасштабне вторгнення росії з лютого 2022 року характеризується крайньою колективною агресією, руйнуваннями та високою смертністю.

Війни на Землі відбувалися постійно, але з часом ставали жорстокішими. У 21 столітті ця проблема набула нових форм: гібридна війна, інформаційна війна, психологічна війна, кібервійна. Проблема збереження миру на землі, запобігання військових катастроф і конфліктів постійно залишається однією з найважливіших протязом існування людства. Сформовані в багатьох країнах військово-промислові комплекси витрачають колосальні кошти на виробництво зброї й проведення наукових досліджень у цій сфері.

Глобальна проблема № 2. Тероризм. Воєнні дії і терористичні акти загрожують правам людини у максимальній мірі. Війна і тероризм насправді являють собою повний занепад людяності; вони підривають і обмежують цінності, що лежать в основі прав людини, а разом з ними і правову систему, що має їх захищати. Проте під час цього занепаду права людини продовжують діяти, хай навіть у слабкому прояві. Тероризм став небезпечною хворобою суспільства дуже давно. Але в останні роки масштаби тероризму досягли глобального рівня. В основі тероризму лежить фізичне та психологічне насильство, яке має агресивний характер. Ми майже щодня отримуємо інформацію про застосування незаконними збройними формуваннями самопроголошеної ДНР та ЛНР бойових засобів ураження проти мирного населення з метою його залякування. Терористи почали користуватись досягненнями сучасної науки і техніки.